

**PAŠVALDĪBU DIBINĀTO VISPĀRĒJĀS
IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA
RAKSTUROJUMS ATBILSTOŠI ESOŠAJAM
UN PLĀNOTAJAM NORMATĪVAJAM
REGULĒJUMAM**

Dr.sc.admin. INĀRA DUNDURE
Mg.sc.comp. JĀNIS UPENIEKS

Prezentācijā izmantoti dati no CSP un VIIS

Lēmumu par izglītības iestāžu dibināšanu, reorganizāciju vai slēgšanu pieņem pašvaldības kā izglītības iestāžu dibinātājs Pašvaldības Izvērtē un ņem vērā:

Pašvaldību izstrādātos teritoriju attīstības plānus ilgtermiņā:

- pašvaldību (novada teritorijas) attīstības centru lomu un nozīmi
- izglītības iestāžu tīkla attīstību pilsētā/novadā
- demogrāfijas rādītājus, skolēnu skaitu pilsētā/novadā

Izglītības iestādes darba kvalitāti:

- realizētās izglītības programmas pa izglītības pakāpēm
- nodrošinājumu ar mācību priekšmetu pedagogiem
- izglītības programmu realizācijai nepieciešamo nodrošinājumu ar infrastruktūru (IKT, Interneta pieslēgums, laboratorijas)

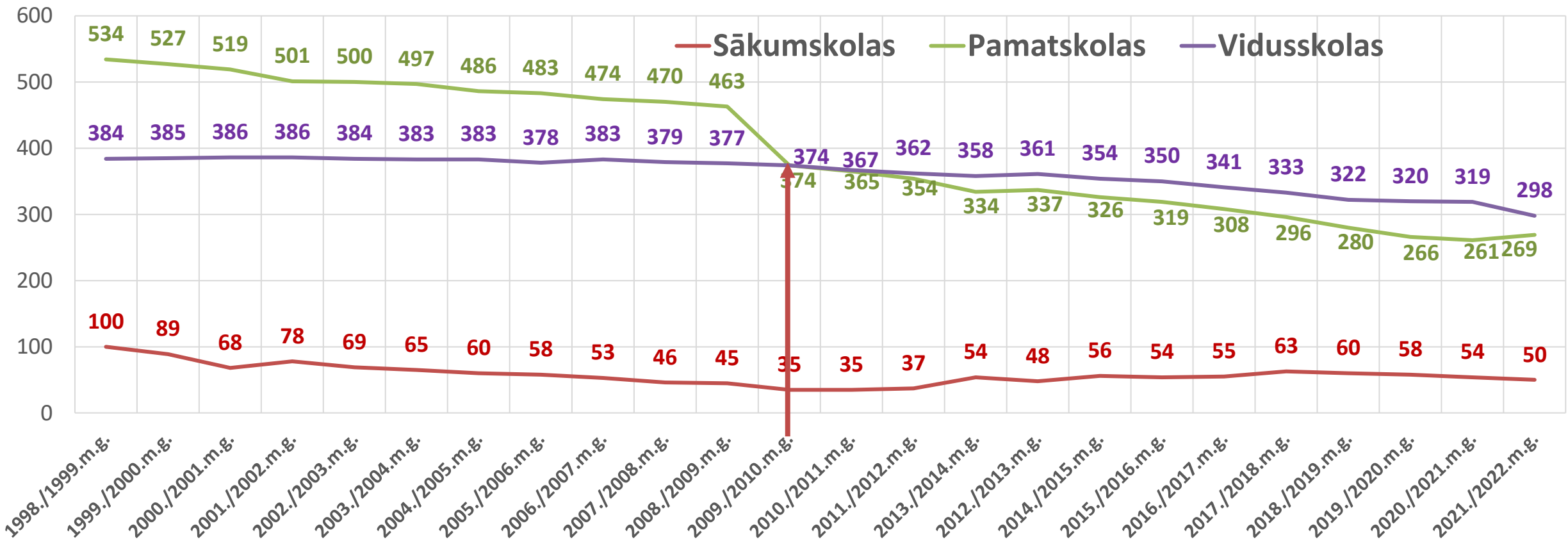
Turpmākās izglītības pieejamību:

- sabiedriskā vai pašvaldību transporta nodrošinājumu skolēnu pārvadājumiem
- ceļā pavadīto laiku, ceļu stāvokli
- iesaistīto pušu - skolēnu, vecāku un pedagogu - informētību un viedokli

SĀKUMSKOLU, PAMATSKOLU UN VIDUSSKOLU SKAITA DINAMIKA PA DAŽĀDIEM MĀCĪBU GADIEM

Dati no CSP

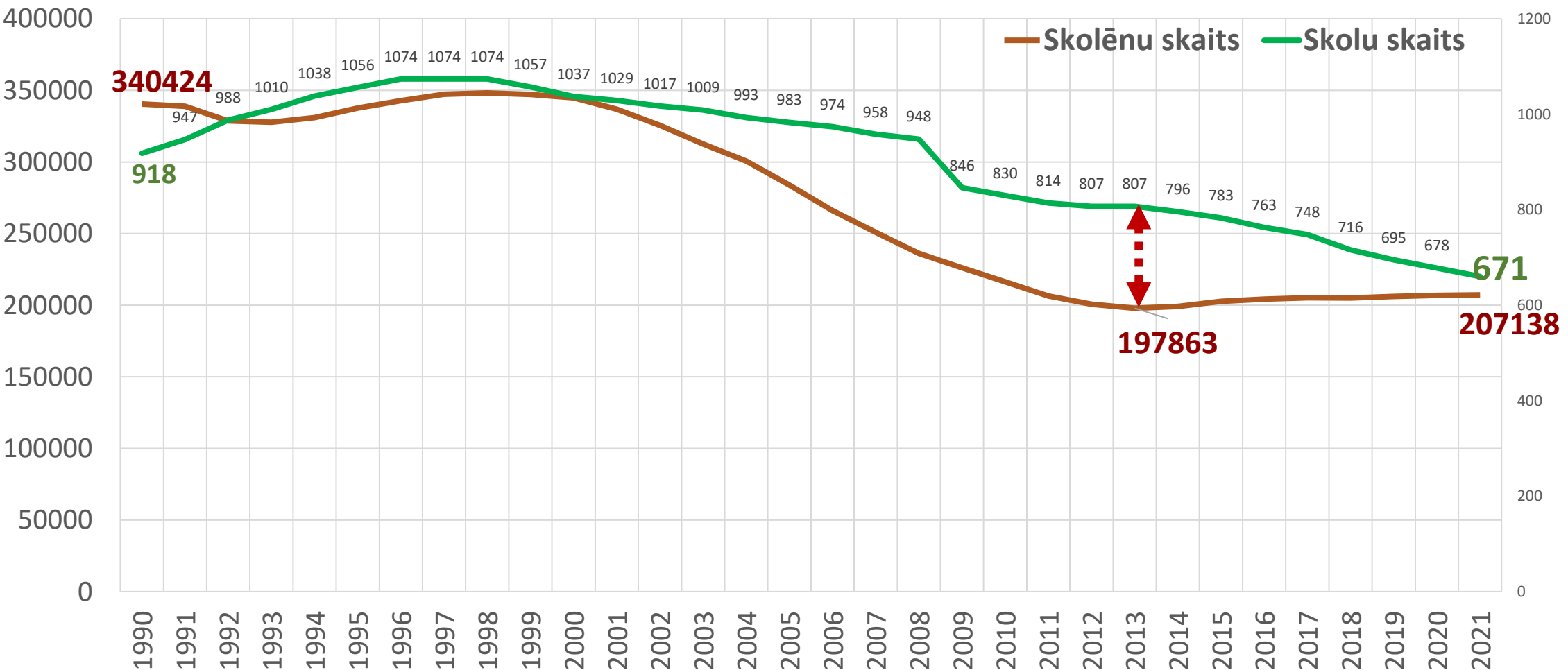
Mācību gads	Skolu skaits	Skolu skaita izmaiņas	
1998./1999.m.g.	1018	Salīdzinot ar iepriekšējo gadu	Salīdzinot ar 1998./1999.m.g.
2009./2010.m.g.	783	Samazinājums 235	
2021./2022.m.g.	617	Samazinājums 166	Samazinājums 401

IZGLĪTOJAMO UN SKOLU SKAITA DINAMIKA

***kopējais** SKOLU SKAITS TURPINA SAMAZINĀTIES, BET SKOLĒNU SKAITS PIEAUG - NOTIEK SKOLĒNU KONCENTRĒŠANA SKOLĀS*

Dati no CSP

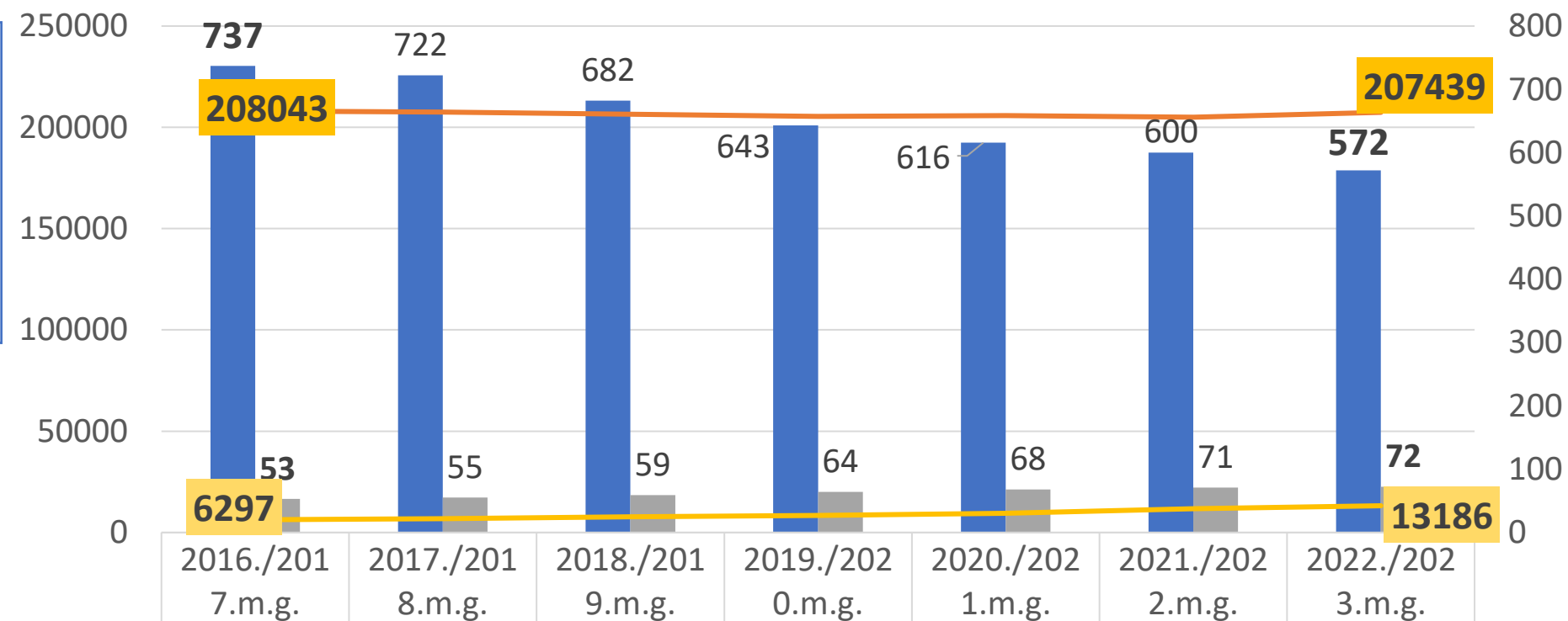

PAMATA UN VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU UN IZGLĪTOJAMO SKAITS

par laika periodu no 2016./2017.m.g. līdz 2022./2023. m.g.

Dati no VIIS

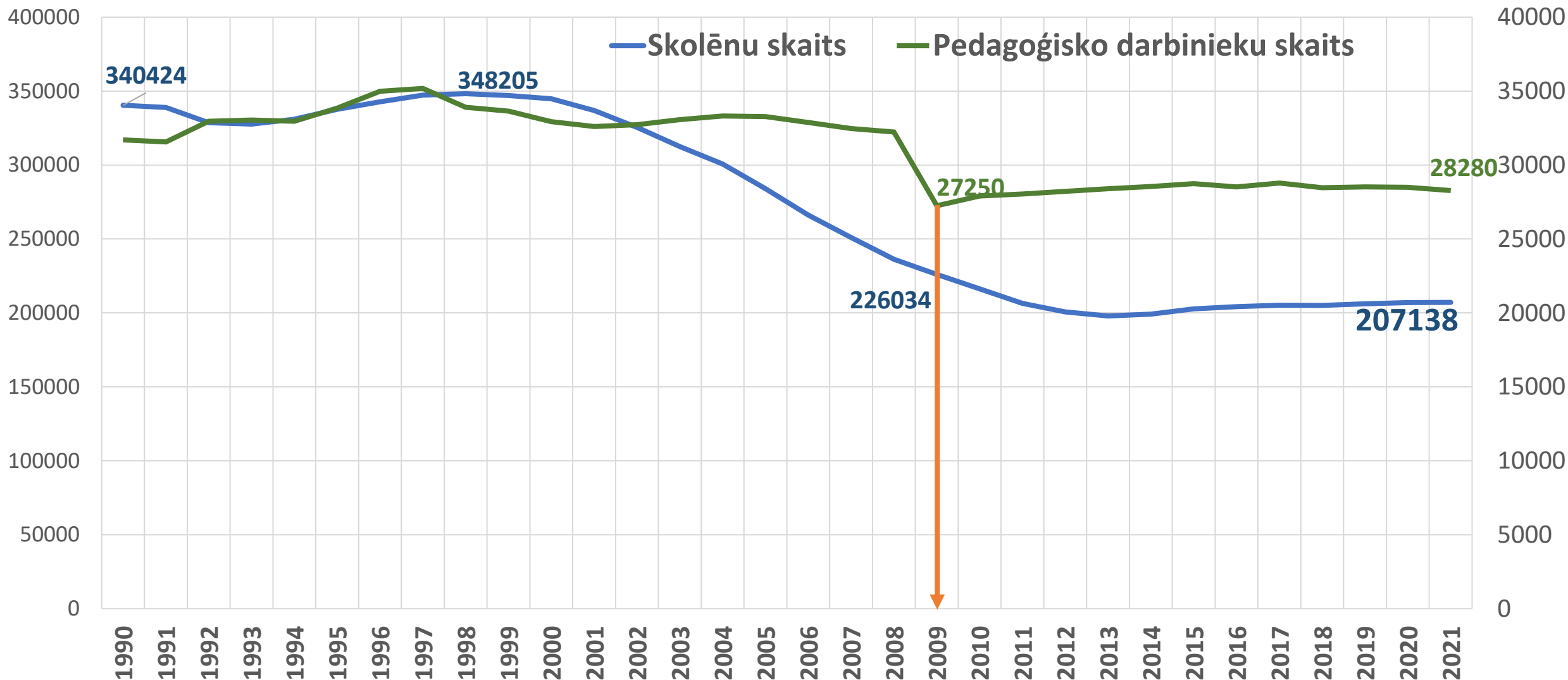
IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU SKAITA IZMAIŅAS
2022./2023.m.g. salīdzinot ar 2016./2017.m.g.
Slēgtas 165 izglītības iestādes

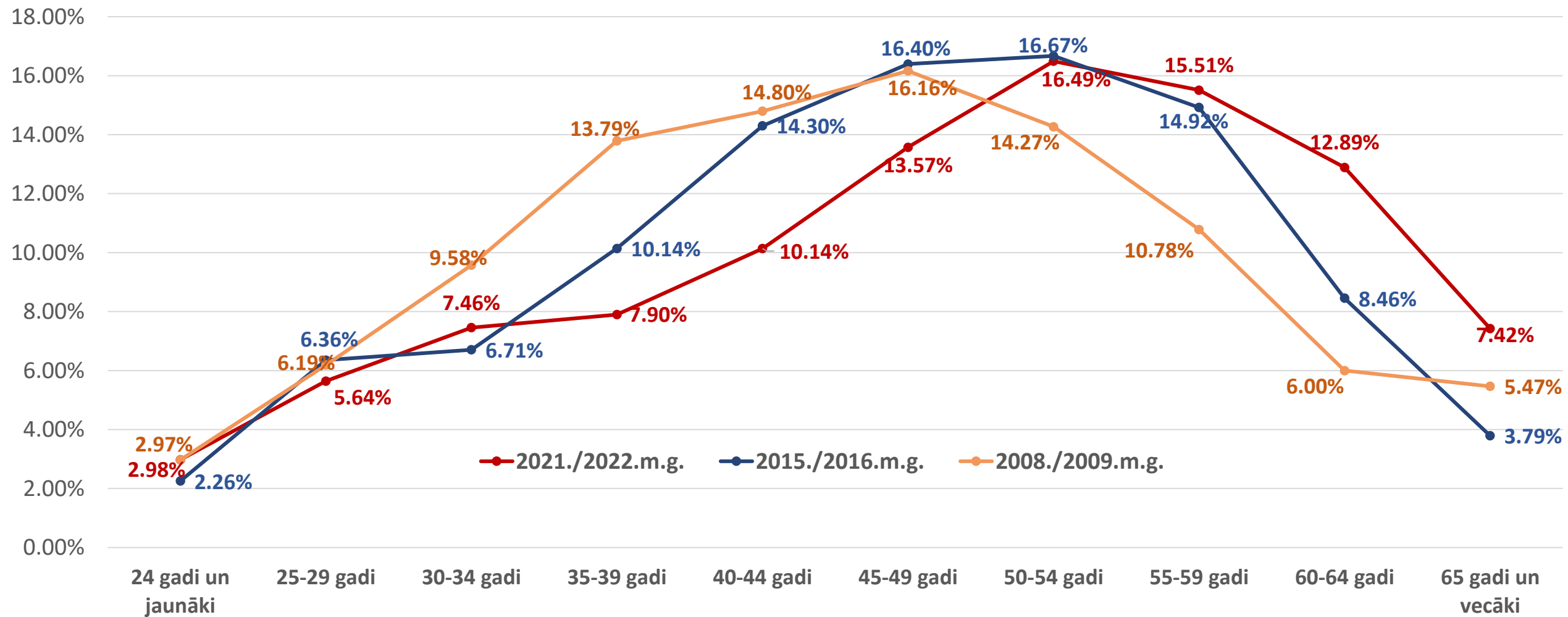
Pašvaldības skolu skaits	737	722	682	643	616	600	572
Juridiskās vai fiziskās personas dibinātās skolas	53	55	59	64	68	71	72
Skolēnu skaits pašvaldības skolās	208043	207459	206397	205455	205737	205051	207439
Skolēnu skaits juridiskās vai fiziskās personas dibinātās iestādēs	6297	6855	7677	8334	9519	11757	13186

KOPĒJĀ IZGLĪTOJAMO UN PEDAGOGU PERSONĀLA SKAITA DINAMIKA

Dati no CSP

VISPĀRIZGLĪTOJOŠO DIENAS SKOLU PEDAGOGU SADALĪJUMS PĒC VECUMA PA DAŽĀDIEM MĀCĪBU GADIEM

PĒTĪJUMA IEROBEŽOJUMI

PĒTĪJUMĀ PAR SKOLU TĪKLU TIEK ANALIZĒTS VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS (1.KLASE – 12.KLASE) SKOLU TĪKLS (kvantitatīvie rādītāji).

- Izmantoti Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Valsts izglītības informācijas sistēmas (VIIS) dati uz **2023.gada 1.martu**

Netiek analizēts:

- pirmsskolas izglītības iestādes
- profesionālās ievirzes izglītības iestādes
- profesionālā vidējā izglītības iestādes
- speciālās izglītības iestādes
- interešu izglītības iestādes
- jauniešu centri
- speciālās izglītības iestādes, kurām mainīts statuss uz vispārējo izglītību

ESOŠAIS NORMATĪVAIS REGULĒJUMS PAR KVANTITATĪVAJIEM UN KVALITATĪVAJIEM KRITĒRIJIEM, MĒRĶDOTĀCIJAS APRĒĶINU UN SADALI

- 1. Pamatskolas izglītība ir obligāta.** Pamatskolām kvantitatīvos kritērijus pašvaldības ir tiesīgas noteikt ar pašvaldību saistošajiem noteikumiem.
- 2. Vidējās izglītības pakāpē Izglītības likuma 14.pants** nosaka Ministru kabineta kompetenci izglītībā. 14.panta 41. un 42. punktā ir deleģējums **Izglītības un zinātnes ministrijai noteikt kvantitatīvos un kvalitatīvos kritērijus vidējās izglītības pakāpē, kā arī noteikt kritērijus un kārtību, kādā valsts piedalās darba samaksas finansēšanā, ja izglītības iestāde neatbilst Ministru kabineta noteiktajiem kvalitātes kritērijiem.**
- 3. MK noteikumi Nr. 583. “Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās *vispārējās* izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē”.**
- 4. Valsts ģimnāzijām ir saistoši MK noteikumi Nr. 518. «Kārtība, kādā tiek piešķirts un anulēts valsts ģimnāzijas statuss»**
- 5. MK noteikumi Nr. 376. «Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs»**

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJAS PIEDĀVĀTIE SKOLĒNU SKAITA KRITĒRIJI, GRUPĒJOT TOS PA KLAŠU GRUPĀM (piedāvājums uz 01.03.2023.)

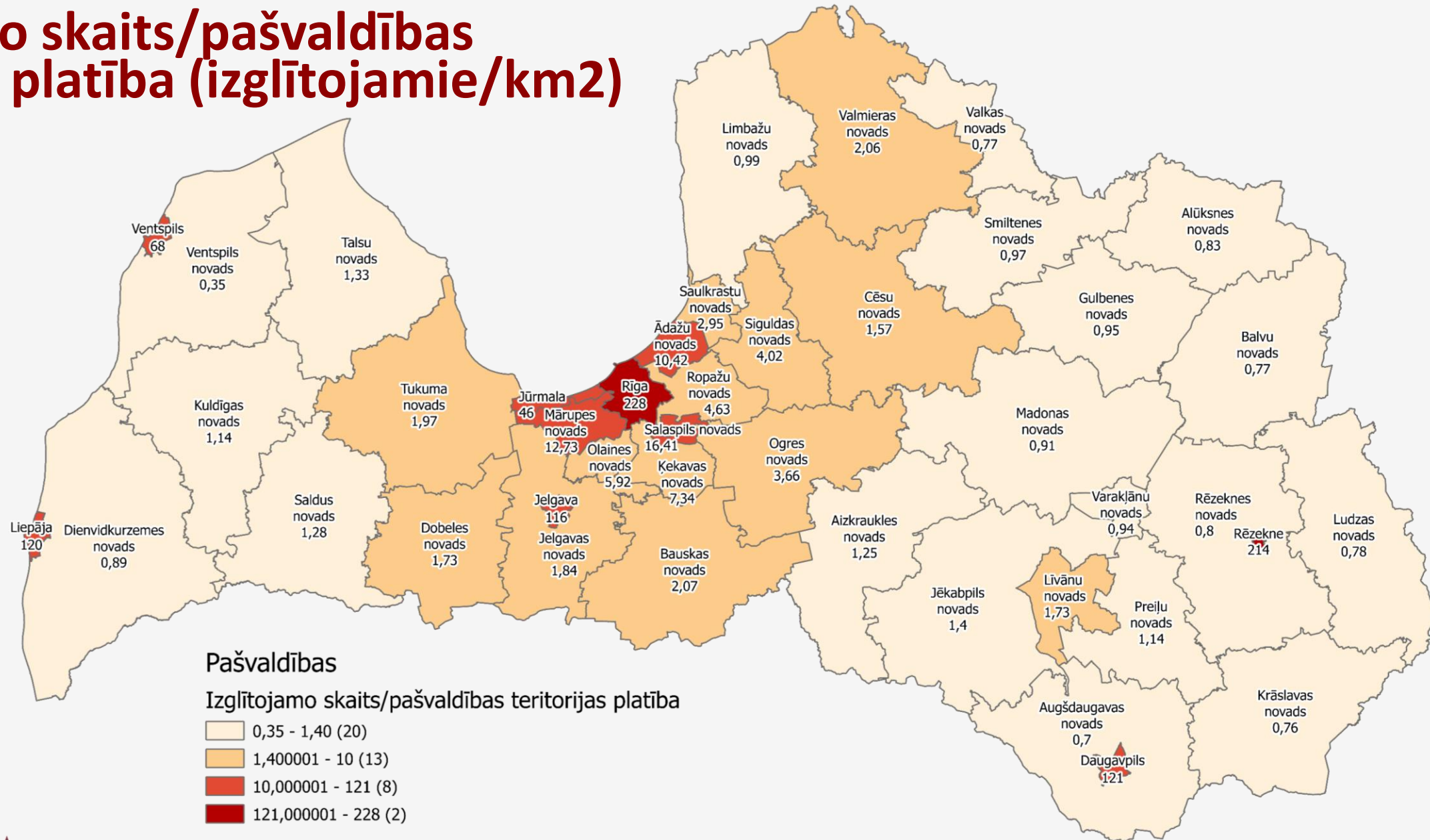
1.-6. klases Sākumskola atrodas tuvāk dzīvesvietai, bet bez apvienotajām klasēm un ir noteikti arī kvantitatīvie kritēriji (*tiek apspriests 10 bērni klasē*). **Atrodas ne mazāk kā 20-25 km no citas skolas.**

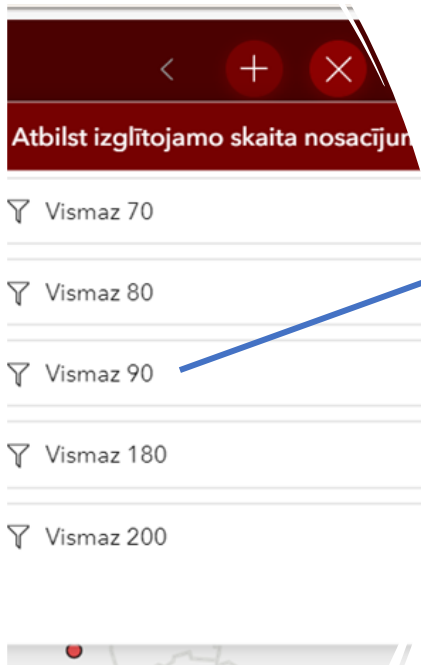
7.-9.klases Tiek centrēts tuvāk administratīvajiem centriem vai arī pievienots tuvākajai vidusskolai ārpus AC.

10.-12.klases ārpus AC atrodas ne mazāk kā 20-25 km no citas vidusskolas, īsteno vismaz 1 STEM padziļināto kursu. Vidusskolu tīkls tiek veidots bez pašvaldību robežām.

Valsts ģimnāzijas atrodas tikai valstspilsētās, katrā valstspilsētā pa vienai Valsts ģimnāzijai (Rīgā – 3-5x) un prasība īstenot vismaz 2 STEM padziļinātos kursus.

Izglītojamo skaits/pašvaldības teritorijas platība (izglītojamie/km2)

Kartogrāfiskie materiāli

Filtri dod iespēju paskatīties uz pamatskolu tīklu. Aizverot skolu vai pazeminot izglītības pakāpi, esošās pamatskolas skolēni pāriet uz citu skolu. **Esošajā kartējumā netiek modelēts**, kāda ietekme ir uz blakus skolām, pieņemot vienu vai otru lēmumu par skolas slēgšanu vai pazeminot pakāpi. **Darbs tiks turpināts.**

Ir radīti šādi kartogrāfiskie materiāli:

- Pamatskolu atbilstība dažādiem kritērijiem <https://arcg.is/1fnWL01>
- Vidusskolu atbilstība MK 583 <https://arcg.is/10v4yS>
- Valsts ģimnāziju attēlojums <https://arcg.is/q0DHz>
- Pašvaldību vispārējās vidējās izglītības iestādes <https://arcg.is/1bnbDm>

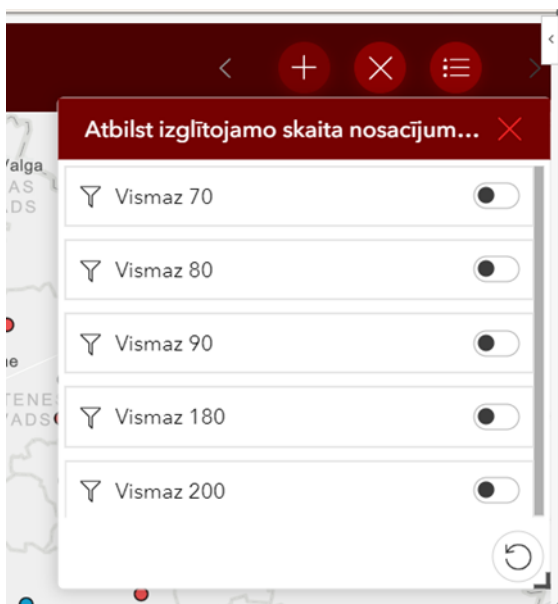
Insert Web Page

This app allows you to insert secure web pages starting with [https://](#) into the slide deck. Non-secure web pages are not supported for security reasons.

Please enter the URL below.

[https:// arcg.is/1fnWL01](https://arcg.is/1fnWL01)

Atlases kritēriji

- Skolēnu skaits pa klasēm un vecuma grupām
- Pamatskolotāju skaits un to likmes
- Pamatskolotāju vecuma grupas

DIENESTA VIESNĪCAS/INTERNĀTI

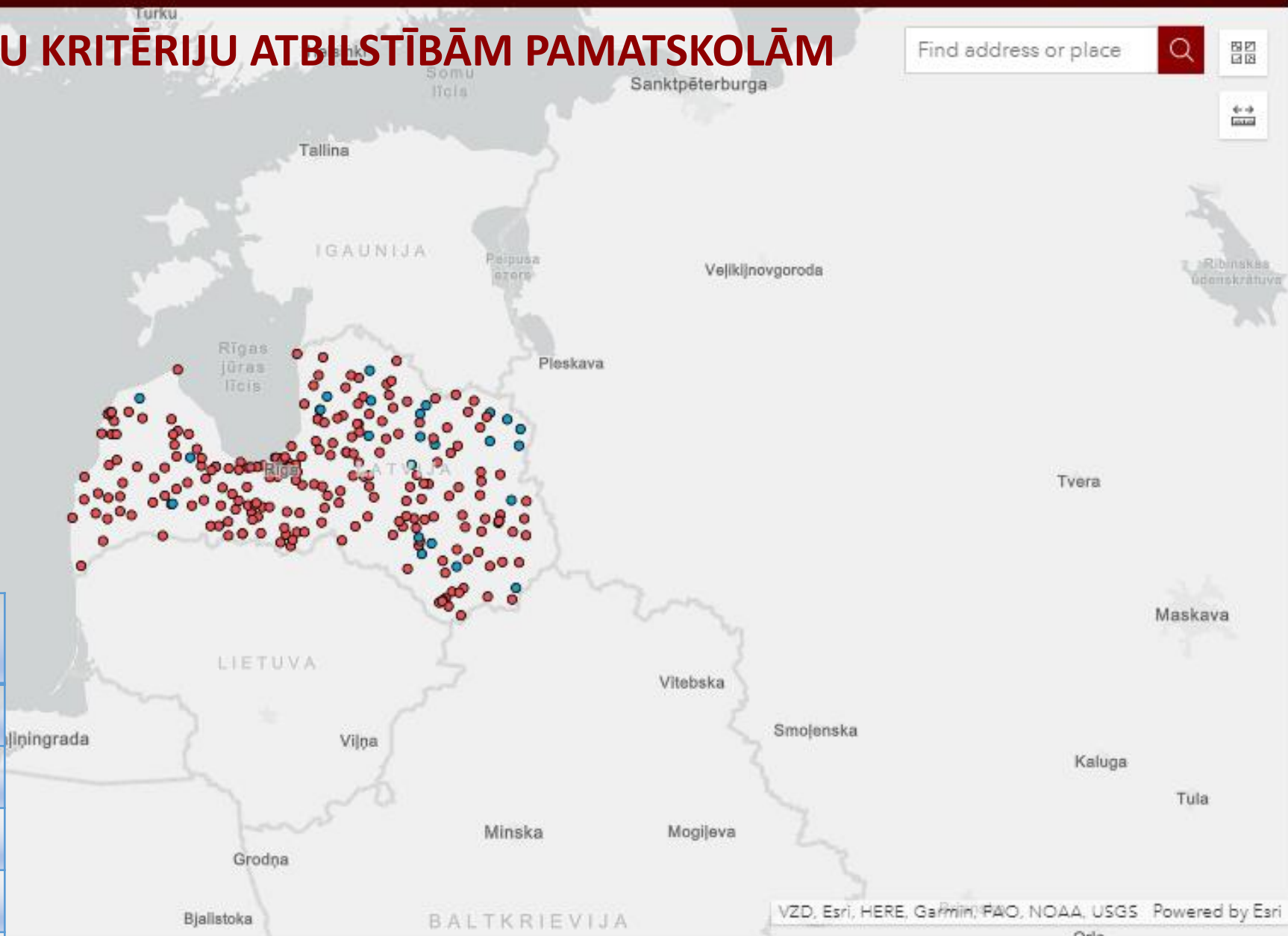
iestādes tips	Ir	Nav
Valsts ģimnāzija	10	21
Vispārizglītojošā pamatskola	23	227
Vispārizglītojošā sākumskola	2	35
Vispārizglītojošā vidusskola	27	177

SKOLU SKAITS PA DAŽĀDU KRITĒRIJU ATBILSTĪBĀM PAMATSKOLĀM

Find address or place

Izglītojamo skaits pamatskolā (kritēriji)	Atbilst	Neatbilst
70 izglītojamie	201	49
80 izglītojamie	184	66
90 izglītojamie	165	85
180 izglītojamie	72	178
200 izglītojamie	65	185

VZD, Esri, HERE, Garmin, FAO, NOAA, USGS Powered by Esri

JA PAMATSKOLA NEATBILST KRITĒRIJIEM, KĀ TAS IETEKMĒ IZGLĪTOJAMOS UN PEDAGOGUS?

- KRITĒRIJU IETEKME UZ IZGLĪTOJAMO SKAITU, PEDAGOGU SKAITU, KĀ ARĪ PAMATSKOLOTĀJU LIKMES KONTAKTSTUNDĀM*

Kritērijs - izglītojamo skaits pamatskolā	70	80	90	180	200
Izglītojamo skaits 7.-9. klase	986	1465	1985	5848	6265
Pamatskolotāju skaits, kas strādā pamatskolas izglītības posmā	553	762	975	2281	2412
Ietaupītās pamatskolotāju kontaktstundu likmes	140,95	199,37	259,59	615,45	652,08

* Netiek ņemti vērā administrācijas darbinieki, atbalsta personāls un citi pedagogi

ESOŠO VIDUSSKOLU KRITĒRIJU (MK 583) IETEKME UZ SKOLU SKAITU

Pašvaldību izglītības iestāžu minimāli pieļaujamais izglītojamo skaits vidējās izglītības pakāpē:

Valstspilsētās	120
----------------	-----

Administratīvo teritoriju administratīvajos centros (izņemot valstspilsētas)	90
--	----

Administratīvajās teritorijās ārpus administratīvajiem centriem	40
---	----

Vispārējās izglītības iestādes vidējās izglītības pakāpes klašu grupā:	25
--	----

- ja vispārējās izglītības iestāde īsteno vispārējās vidējās izglītības programmu, **pamatojoties uz Latvijas Republikas divpusēju vai daudzpusēju starptautisku līgumu;**
- privātā un pašvaldības vispārējās izglītības iestādē normatīvajos aktos noteiktajā **pierobežās teritorijā, kas ir Eiropas Savienības ārējā sauszemes robeža,** ne vairāk kā 15 kilometru attālumā no Eiropas Savienības ārējās sauszemes robežas, izņemot administratīvo teritoriju administratīvos centrus.

	Atbilst	Neatbilst
--	---------	-----------

Vidusskolu skaits	135	69
-------------------	-----	----

ESOŠO VIDUSSKOLU KRITĒRIJU (MK 583) IETEKME UZ SKOLU SKAITU

Visbija
GOTLANDES
APGABALS

Ventspils

Pērnavā

Tartu

Pleskava

PSKOVAS
APGABALS

Rīgas
jūras
līcis

Jūrmala

LATVIJA

Jelgava

Liepāja

Rēzekne

Velikije Luki

Telšiai

Šauļi

Daugavpils

Klaipēda

Panevėža

Utena

Novopolocka

VITEBSKAS
APGABALS

Vitebska

LIETUVA

Tauragė

60 km

40 mi

VZD, Esri, HERE, Garmin, FAO, NOAA, USGS Powered by Esri

Valsts ģimnāzijas

Find address or place

Veikijnovē

Visbija

GOTLANDES
APGABALS

Ventspils

Rīgas
jūras
līcis

Tartu

Pleskava

PSKOVAS
APGABALS

Jūrmala Rīga

LATVIJA

Jelgava

Liepāja

Rēzekne

Velikije Luki

Telšiai

Šauļi

Daugavpils

Klaipēda

Panevėža

Novopolocka

LIETUVA

Taurage

VITEBSKAS
APGABALS

Vitebska

Kauna

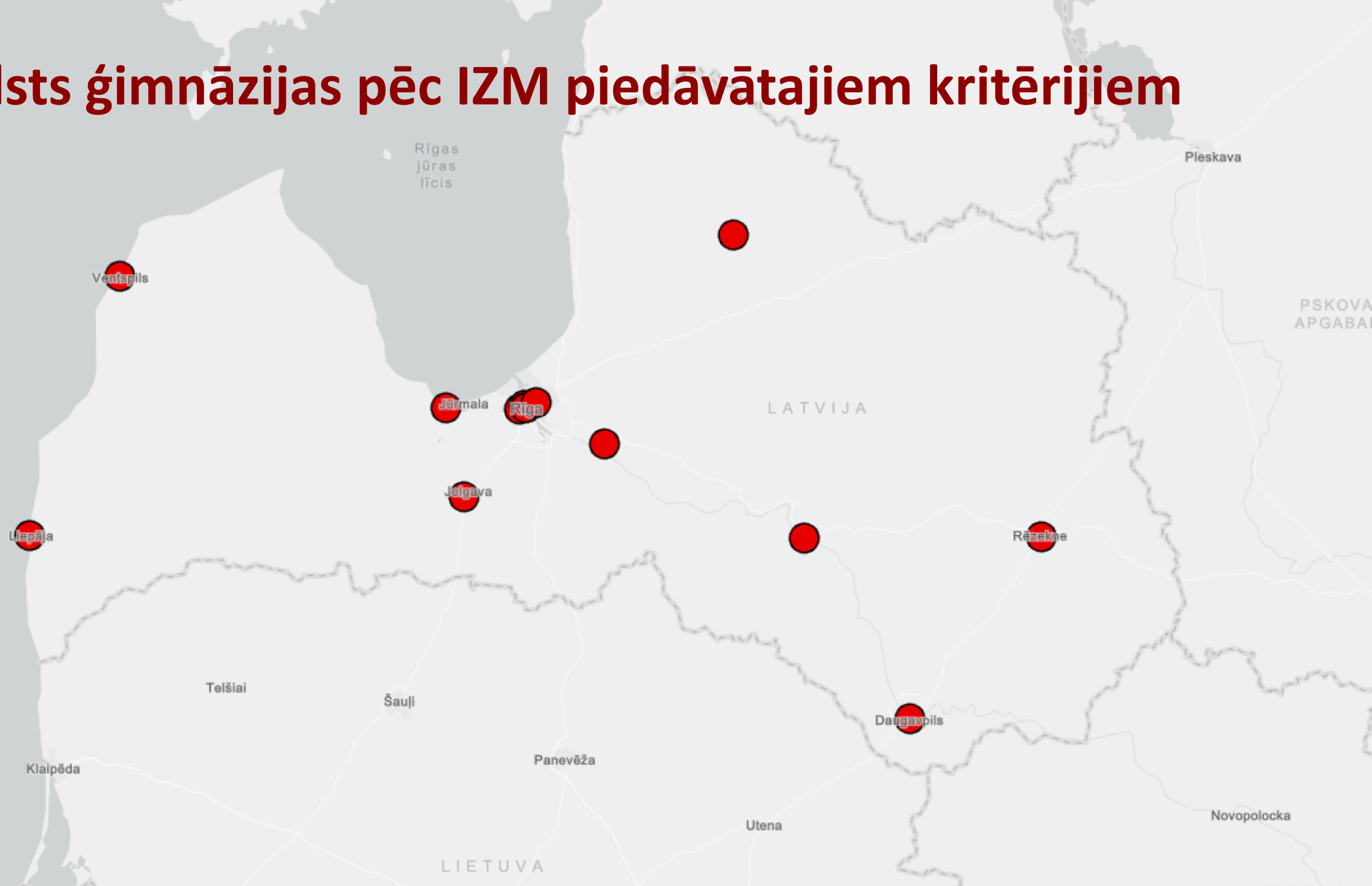
Utena

60 km

40 mi

VZD, Esri, HERE, Garmin, FAO, NOAA, USGS Powered by Esri

Valsts ģimnāzijas pēc IZM piedāvātajiem kritērijiem

Secinājumi un priekšlikumi

1. Lai novērstu depopulāciju skolu tīkla plānošanai jānotiek līdzsvarotas reģionālās attīstības kontekstā, un, ņemot vērā, novada teritorijā pašvaldības plānotos attīstības centrus;
2. **Nepieciešama skaidra un vienota izpratne par to, kas ir kvalitatīva izglītība skolā – vērtējumu balstīt uz bērna individuālās izaugsmes mērījumu;**
3. Nepieciešama skaidra un vienota izpratne par iekļaujošu izglītību, veicot esošās situācijas analīzi. Nepieciešams mainīt atbalsta personāla slodzi pamatizglītības posmā, samērojot skolas atbalsta personāla slodzi pret profesionālo asociāciju rekomendēto;
4. Pirms izglītības iestādes reorganizācijas vai slēgšanas ņemt vērā novada/pilsētas izglītības iestāžu pieejamību un izglītības iestāžu kapacitāti pa izglītības posmiem;
5. Ņemt vērā:
 - sabiedriskā vai pašvaldību transporta nodrošinājumu skolēnu pārvadājumiem;
 - ceļā pavadīto laiku, ceļu stāvokli;
 - dienesta viesnīcu/internāta pieejamību;
 - ņemt vērā iesaistīto pušu - skolēnu, vecāku un pedagogu - informētību un viedokli.
3. Pieaugot attālumam līdz izglītības iestādei, pieaug mājsaimniecību un pašvaldību izmaksas;

SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI

Valsts ģimnāzijas tiek saglabātas valstspilsētās un novadu centros, kā ekselences centri;

Vidusskolām tiek saglabāti esošie kvantitatīvie un kvalitatīvie kritēriji, nenosakot teritoriālo ierobežojumu, bet nosakot 9.klases centralizēto eksāmenu rezultātu līmeni ar kādu izglītojamais kvalificējas mācībām vidusskolām;

Tā kā pamatskolas izglītība ir obligāta, tad pamatizglītības pakāpē nenoteikt obligāto minimālo izglītojamo skaitu klasē vai klašu grupā, bet atstāt to pašvaldību kompetencē;

- Mācību procesu organizēt, nepieļaujot apvienotās klases, izņemot mūzikas, mākslas, sporta un dizaina mācību priekšmetos;
- Samazinot izglītības iestādēm pakāpi (no pamatskolas uz sākumskolu), jāņem vērā, ka ar pašreizējo mērķdotācijas metodikas aprēķinu nav iespējams nodrošināt pedagogu atalgojumu, jāpalielina viena skolēna izmaksas sākumskolas (1.-6.klases posmā) vai ir jāmaina mērķdotācijas pedagogu atalgojuma aprēķina metodika un sadales princips un ir jāpāriet uz principu- nauda seko klašu komplektam.

Profesionālās izglītības iestādes – to loma un vieta vienotajā pašvaldības izglītības ekosistēmā.

www.lps.lv

@lps_lv

@PasvaldibuSavieniba

Paldies par uzmanību!

Dr. sc. admin., Ināra Dundure
Mobilais t.: +371-26486654
e-pasts: inara.dundure@lps.lv

Mg.sc.comp., Jānis Upenieks
Mobilais t.: +371-25633595
e-pasts: janis.upenieks@lps.lv

